

Te Waipuke

nā Tipene Watson

Amokura

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārama rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuitia te whakarāpopoto ki te ākonga. I waipuketia te tāone katoa. I pēhea tō mātou whare?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena, ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me te āta whakamahi i te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga ki te pātai i a ia anō i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakia te mahi a te kupumahi hāngū “waipuketia”. He aha ētahi atu kupumahi hāngū e mōhio ana te ākonga? (i.e. horoia, mahia)

Matapakia te tūnga o Te Rākau Whakamarumarū. Mēnā ka puta he waipuke, he aha ngā mahi whakatūpato mā tātou?

He aha ngā tūkino o te waipuke?

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tātari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei:
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā mātua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga ki te titiro ki mua, ki te matapai hoki, i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini kōpae puoro, i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga

1. He aha te tino kaupapa o tēnei pukapuka?
2. He aha te tikanga o te kupu waipuketia?
3. Ka taea e koe te kōrero he aha i waipuketia ai ngā taone?
4. He aha ētahi mahi kāore i taea i te wā waipuke?
5. He aha ētahi o ngā raruraru i puta mai i tētahi waipuke?

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. He waipuke.
2. Ko te rumaki whenua ki te wai.
3. Kāore i taea e ahau ki te haere ki te tāone, papa tākaro, kura, me ngā toa.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

I He rapu mōhio mai i te tuinga paki.

He whakatakinga ā-roto, he whakaharatau

I mua i te pānui pukapuka, whakamahia tētahi ohia manomano mō te waipuke.

Kia oti i te ākonga te pānui pukapuka, matapakia te āhua o te whakaahua.

Matapakia ngā momo waipuke o te ao.